

Sygn. akt **VI RCa 212/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Błęsińska

Sędziowie: SO Jolanta Biernat-Kalinowska

SR del do SO Marek Maculewicz (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. B.**

przeciwko A. B.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Piszcu

z dnia 9 maja 2013 roku

sygn. akt VIII RC 6/13

I. Apelację oddala.

II. Przyznaje pełnomocnikowi adwokatowi T. T. wynagrodzenie ze Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Szczytnie) w wysokości 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) powiększone o podatek od towarów i usług w wysokości 23 % tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej urzędowi pozwanej A. B. w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VI RCa212/13

UZASADNIENIE

Powód W. B. wniósł o pozbawienie w całości wykonalności wyroków zaocznych Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie V RC 154/03, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności dnia 27 czerwca 2003 r. i Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 08 listopada 2005 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności dnia 21 marca 2007 r., zasądających od powoda na rzecz **pozwanej A. B.** alimenty. Wniósł też o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że alimenty za okres od 18 marca 2003 r. do 04 września 2006 r. zapłacił w całości w okresie od 06 grudnia 2003 r. do 03 sierpnia 2007 r. tytułem bieżących i zaległych alimentów, wpłacając w sumie 31257 zł. Podał, iż alimenty za ten okres wyniosły w sumie 26700 zł, a on wpłacił 1200 dolarów USA (06.12.2003 r.), 4500 dolarów USA (18.01.2004 r.), 1300 dolarów USA (01.08.2006 r.), 1000 dolarów USA (24.02.2006 r.) oraz kwotę 2035 zł za pośrednictwem komornika. Pomimo tego

pozwana egzekwuje należność w wysokości 17636 zł z odsetkami, zaś komornik dokonał zajęcia należącej do niego nieruchomości.

Pozwana A. B. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania. Wskazała, iż należność główna z tytułu alimentów zasądzonych na jej rzecz, wynosiła 33139 zł, natomiast powód wpłacił 18347 zł, zaś dodatkowo należą jej się odsetki ustawowe, koszty komornika i biegłego, a zatem łączna wartość alimentów na dzień 01 stycznia 2012 r. wyniosła 55206 zł. Pozwana podała, że powód w swych wyliczeniach nie uwzględnił odsetek za nieterminowe wpłaty. A nadto, że wymagalność alimentów na jej rzecz i syna D. skończyła się 04 września 2006 r., gdyż po tej dacie powód był zobowiązany do płacenia alimentów na rzecz syna bezpośrednio jemu i dlatego przedstawione dowody wpłat z 2007, 2009 i 2010 r. dotyczą wpłat dokonanych bezpośrednio pełnoletniemu synowi. Jeśli chodzi o oświadczenie córki M., to podała, że otrzymała od niej kwoty po 500 USD dwukrotnie, po jej powrocie z USA, ale dotyczyły one lat 2001 oraz 2002 i za każdym razem kwitowała je podpisem. Z przekazu opiewającego na kwotę 4500 USD, 1200 USD zostało przekazane na czesne córki. Przekaz z 06 grudnia 2003 r. tylko w wysokości 550 USD zaliczono na alimenty, reszta, tj. kwota 650 USD była wpłatą dobrowolną na zakup biletu dla syna na wyjazd do USA. Z kwoty wpłaconej komornikowi 03 sierpnia 2007 r. otrzymała 4000 zł, reszta była przekazana przez komornika przekazem pocztowym dla syna D..

Sąd Rejonowy w Szczytnie VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Piszcu wyrokiem z dnia 09 maja 2013 r. w sprawie VIII RC 6/13 pozbawił wykonalności wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25 czerwca 2003 r. wydany w sprawie V RC 154/03, w części zasądzonej od W. B. na rzecz A. B. tytułem alimentów od dnia 18 marca 2003 r. kwotę po 500 zł miesięcznie płatną z góry do 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia w płatności rat alimentacyjnych. Pozbawił też wykonalności wyrok zaoczny Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie wydany w sprawie V RC 78/05, podwyższający z dniem 09 lutego 2005 r. alimenty od W. B. na rzecz A. B. z kwoty po 500 zł do kwoty po 800 zł oraz na rzecz D. B. z kwoty po 500 zł do kwoty po 850 zł płatne z góry do 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności rat, w części obejmującej obowiązek alimentacyjny na rzecz A. B. ponad kwotę 12.340,30 zł oraz ponad ustawowe odsetki od kwot:

- a. 5.833,64 zł od dnia 04 sierpnia 2006 r. do dnia zapłaty,
- b. 5600,00 zł od dnia 02 sierpnia 2006 r. do dnia zapłaty,
- c. 800,00 zł od dnia 11 sierpnia 2006 r. do dnia zapłaty,
- d. 106,66 zł od dnia 04 września 2006 r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie, koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł, przyznał adw. T. T. od Skarbu Państwa kwotę wynagrodzenia tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej A. B. z urzędu.

Sąd ten ustalił, że dnia 25 czerwca 2003 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie V RC 154/03 zasądził od W. B. na rzecz A. B. kwotę 500 zł tytułem alimentów płatnych miesięcznie od 18 marca 2003 r. do 10-go każdego miesiąca z odsetkami w wysokości 13 % w stosunku rocznym w przypadku uchybienia w płatności rat alimentacyjnych, a w razie zmiany oprocentowania w przyszłości z odsetkami w ustawowej wysokości.

Wyrokiem zaocznym z dnia 08 listopada 2005 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie w sprawie V RC 78/05 podwyższył z dniem 09 lutego 2005 r. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z 25 czerwca 2003 r. na rzecz D. B. do kwoty po 850 zł miesięcznie oraz na rzecz A. B., ostatnio ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z 25 czerwca 2003 r., do kwoty po 800 zł miesięcznie, płatne z góry do 10-go każdego miesiąca, płatne do rąk A. B. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności rat.

Powód przekazywał pozwanej kwoty w dolarach amerykańskich w tytule przekazów wskazując:

1. „alimenty za rok 2003” w dniu 06.12.2003 r. w wysokości 1200 USD,
2. „alimenty” w dniu 18.01.2004 r. w wysokości 4500 USD,
3. „alimenty za 2006 rok” w dniu 01.08.2006 w wysokości 1300 USD,
4. „alimenty D. – 2007” w dniu 14.01.2007 w wysokości 1000 USD,
5. „alimenty D. – 2007” w dniu 25.04.2007 w wysokości 1000 USD.

A. B.pokwitowała odbiory kwot:

1. 2000 USD tytułem alimentów za okres od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r. na rzecz syna D. B.w dniu 31 stycznia 2005 r.,
2. 1000 USD tytułem alimentów 24 lutego 2006 r.

Córka stron - M. B.złożyła oświadczenie, że matka przekazała jej kwotę 1200 USD otrzymaną tytułem alimentów za rok 2004 od ojca. Pieniądze te przeznaczyła na pokrycie czesnego na Uniwersytecie (...). M. B.13 maja 2006 r. złożyła oświadczenie, w którym podała, iż kwoty zasądzone na rzecz jej brata D. B.od ojca W. B.były przez nią przekazywane pozwanej i stanowiły należne mu alimenty do czerwca 2006 r.

Dnia 31 stycznia 2007 t. powód przekazał kwotę 100 USD na rzecz D. B..

A. B.na poczet alimentów w dniu 03 sierpnia 2007 r. otrzymała kwotę 4000 zł, zaś jej syn 7500 zł.

D. B.pokwitował odbiór od powoda kwoty alimentów należnych do kwietnia 2009 r. włącznie i 12 marca 2009 r. oświadczył, że z tego tytułu nie ma żadnych zaległości.

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie wyrokiem z dnia 10 listopada 2009 r. ustalił, że obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej, ustalony ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 08 listopada 2005 r. w sprawie V RC 78/05, który to wyrok podwyższał alimenty ustalone wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie V RC 154/03, wygasł z dniem 04 września 2006 r. Wyrok ten uprawomocnił się 02 grudnia 2009 r.

D. B.pokwitował odbiór alimentów należnych do 31 grudnia 2010 r.

Należność D. B.	Należność A. B.	Data wymagalności	Data wpłaty	Odsetki D. B.	Odsetki A. B.	
209,68	209,68	18.03.2003	06.12.2003	19,33	19,33	
500	500	10.04.2003	06.12.2003	41,99	41,99	
500	500	10.05.2003	06.12.2003	36,65	36,65	
500	500	10.06.2003	06.12.2003	31,13	31,13	

500	500	10.07.2003	06.12.2003	25,78	25,78	
500	500	10.08.2003	06.12.2003	20,26	20,26	
500	500	10.09.2003	06.12.2003	14,74	14,74	
500	500	10.10.2003	06.12.2003	9,57	9,57	
500	500	10.11.2003	06.12.2003	4,36	4,36	
WPLATA 1200 USD x 3,8186= 4582,32 zł W DNIU 06.12.2003						
Suma 4209,68	Suma 4209,68			Suma 203,81	Suma 203,81	
- 4174,70		Zaliczenie wplaty	- 203,81	- 203,81		
34,98	4209,68	Pozostało do zapłaty na dzień 06.12.2003 r.	0	0		
34,98	4209,68	06.12.2003	18.01.2004	0,50	60,75	
500	500	10.12.2003	18.01.2004	6,54	6,54	
500	500	10.01.2004	18.01.2004	1,34	1,34	
WPLATA 4500 USD x 3,8165= 17174,25 zł W						

DNIU						
18.01.2004						
Suma	Suma			Suma	Suma	
1034,98	5209,68			8,38	68,63	
- 1034,98	- 5209,68	Zaliczenie wpłaty	-8,38	-68,63		
0	0	Na dzień 18.01.2004 nadpłata w kwocie 10852,58 zł	0	0		
500	500	10.02.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.03.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.04.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.05.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.06.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.07.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.08.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.09.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.10.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.11.2004	18.01.2004	0	0	
500	352,58	10.12.2004	18.01.2004	0	0	
	Na rzecz D. B.	Na rzecz A. B.				

-	147,42	10.12.2004	-	24.02.2006	0	22,82	
Suma pozostała do zapłaty 0	Suma pozostała do zapłaty 147,42			Suma 0	Suma 22,82		
<p>WPLATA 2000 USD x 3,1200 = 6240,00 zł W DNIU 31.01.2005 ze wskazaniem, że jest to na poczet alimentów na rzecz D. za rok 2005</p>							
		Zaliczenie wpłaty zgodnie ze wskazaniem D. alimenty za 2005 r.					
500	500	10.01.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	72,18	
142,86	142,86	10.02.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	18,99	
607,14	571,43	10.02.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	75,94	
850	800	10.03.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	98,02	
850	800	10.04.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	88,85	
850	800	10.05.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	79,97	

850	800	10.06.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	70,80	
850	800	10.07.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	61,93	
740	800	10.08.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	52,75	
110	-	10.08.2005	24.02.2006	24.02.2006	7,25	-	
850	800	10.09.2005	24.02.2006	24.02.2006	46,31	43,58	
850	800	10.10.2005	24.02.2006	24.02.2006	36,88	34,70	
850	800	10.11.2005	24.02.2006	24.02.2006	28,39	26,72	
850	800	10.12.2005	24.02.2006	24.02.2006	20,35	19,16	
850	800	10.01.2006	24.02.2006	24.02.2006	12,05	11,34	
850	800	10.02.2006	24.02.2006	24.02.2006	3,75	3,53	
WPLATA 1000 USD x 3,1807= 3180,70 zł W DNIU 24.02.2006							
Suma pozostała do zapłaty 5210	Suma pozostała do zapłaty 10814,29 + 147,42 = 10961,71			Suma 154,98	Suma 758,46		
-2150,91	0	Zaliczenie wpłaty w pierwszej kolejności na odsetki wyliczone	- 154,98	-22,82 -758,46			

		do dnia 24.02.2006					
3059,09	10961,71	Suma pozostała do zapłaty po wplacie z 24.02.2006	0	0			
W tym kwota 1700 stanowiąca alimenty za I i II 2006	W tym kwota 1600 stanowiąca alimenty za I i II 2006	24.02.2006	01.08.2006	01.08.2006	84,63	79,65	
Oraz kwota 1359,09	Oraz kwota 9361,71	24.02.2006	03.08.2006	03.08.2006	68,51	471,93	
850	800	10.03.2006	01.08.2006	01.08.2006	38,56	36,30	
850	800	10.04.2006	01.08.2006	01.08.2006	30,26	28,48	
850	800	10.05.2006	01.08.2006	01.08.2006	22,23	20,92	
850	800	10.06.2006	01.08.2006	01.08.2006	13,93	13,11	
850	800	10.07.2006	01.08.2006	01.08.2006	5,89	5,55	
850	800	10.08.2006	03.08.2006	Brak wpłaty	0	Do dnia zapłaty	
850	106,66	D. B. w.	A. B. w.	03.08.2006	Brak wpłaty	0	Do dnia zapłaty
10.09.2006	04.09.2006						
WPLATA 1300 USD x 3,0881= 4014,53 zł W DNIU 01.08.2006							

ze wskazaniem, że są to alimenty za 2006						
Suma za 2006 r. 7650	Suma za 2006 r. 6506,66					
- 3635,02	0	Zaliczenie wpłaty w pierwszej kolejności na odsetki od alimentów płatnych w 2006 r. a w dalszej na alimenty na rzecz D. B.za 2006 r.	-195,50	-184,01		
4014,98	6506,66	Pozostało do zapłaty za 2006	0	0		
4014,98+ 1359,09 = 5374,07	6506,66+ 9361,71 = 15868,37	Suma pozostała do zapłaty	68,51	471,93		
WPLATA dokonana 03.08.2006, 4000 dla A. B., 7500 dla D. B.						
- 7431,49	- 3528,07	Zaliczenie wpłaty na odsetki od alimentów	-68,51	-471,93		

		oraz na alimenty			
Nadpłata	Niedopłata				
2057,42	- 12340,30				

Kwota alimentów niezapłaconych na rzecz A. B. 12340,30	Dzień do którego odsetki są opłacone od kwot wymienionych w kolumnie 1
5833,64	03.08.2006
5600	01.08.2006
800	10.08.2006
106,66	04.09.2006

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy zważył, że powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Oznacza to, że przepis art. 840 § 1 pkt 2 kpc daje dłużnikowi możliwość zwalczania tytułu wykonawczego w sytuacji, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego wystąpiły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Niewątpliwie dobrowolne spełnienie świadczenia przez dłużnika stanowi zdarzenie, którego nastąpienie po powstaniu tytułu egzekucyjnego (w przypadku orzeczenia sądowego – również po zamknięciu rozprawy), powoduje wygaśnięcie zobowiązania w całości lub w części i tym samym uzasadnia żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Jednocześnie wypada podkreślić, iż spłata zadłużenia nie powoduje automatycznego zakończenia postępowania egzekucyjnego, chyba że nastąpi ona do rąk komornika. Jeśli więc wierzyciel nie odstąpi od egzekucji, będzie się ona toczyła nadal, dopóki w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego dłużnik nie obali tytułu wykonawczego. Tak więc ciężar udowodnienia, iż nastąpiła spłata należności objętych tytułem wykonawczym, zgodnie z treścią art. 6 kc, spoczywa na dłużniku. W związku z powyższym to powód ma obowiązek wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne w postaci wygaśnięcia zobowiązania alimentacyjnego i jego także obciąża ryzyko niepowodzenia tego dowodu.

Na początku rozważania wymaga kwestia uiszczenia przez pozwanego należności tytułem alimentów. Kwoty zasądzone wyrokami, których pozbawienia wykonalności powód się domagał, zasądzone były zarówno na rzecz syna stron D. B., jak i pozwanej A. B.. Ustalone na rzecz syna alimenty, zgodnie z treścią wyroków miały być wypłacane do rąk jego przedstawicielki ustawowej, tj. A. B.. Obowiązek świadczeń powoda na rzecz pozwanej został ustalony wyrokiem zaocznym przez Sąd Rejonowy w Białymstoku z 25 czerwca 2003 r. w sprawie V RC 154/03. Jako początkową datę powstania obowiązku wskazano dzień 18 marca 2003 r. Zatem, wbrew przedstawionemu przez

pozwaną wyliczeniu, nie mogła ona zaliczać na poczet swojego zadłużenia kwot sprzed tej daty, ponieważ wcześniej powód nie miał obowiązku świadczenia na jej rzecz. Ten obowiązek został dopiero ustalony przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, poczynając od daty tam wskazanej. Kwota alimentów za ten okres, tj. za marzec 2003 r. została zatem proporcjonalnie wyliczona na 209,68 zł.

Obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej wygasł 04 września 2006 r., a zatem kwota alimentów za ten miesiąc została również proporcjonalnie zmniejszona.

Powód przebywał poza granicami kraju, co do zasady przekazywał kwoty za pośrednictwem przekazów. W ich tytułach wskazywał, że stanowią one wpłaty tytułem alimentów. Czasami wpłaty były bardziej uszczegółowione, tzn. wskazywały za jaki okres są dokonywane. Zdarzały się także sytuacje, w których pozwana kwitowała odbiór alimentów wskazując wysokość otrzymanej kwoty, datę wpłaty, a w jednym przypadku także zaliczenie na poczet konkretnego okresu alimentacyjnego.

Sąd Rejonowy uznał, że na poczet alimentów należnych A. B. w okresie od 18 marca 2003 r. do 04 września 2006 r. i D. B. – od 18 marca 2003 r. do 10 września 2006 r. (jednakże w jego przypadku obowiązek alimentacyjny nie wygasł, a zatem kwota nadpłacona, nie mogła być zarachowana w inny sposób niż na spełnienie świadczenia na jego rzecz) dokonane zostały następujące kwoty: 1200 USD, 4500 USD, 2000 USD, 1000 USD, 1300 USD, 4000 zł i 7500 zł. Kwoty 4000 zł i 7500 zł nie zostały potwierdzone dokumentami. W aktach komorniczych znajdują się potwierdzenia wpłat z tożsamej daty na kwoty niższe (tj. 3610 zł – k. 62 z akt Kmp 19/2007 i 7210 zł – k. 20 i 21 z akt Kmp 27/2007). Jednakże Sąd uznał, iż skoro wierzycielka podała, iż otrzymała kwoty we wskazanych wysokościach i sama w swoich rozliczeniach zarachowywała je w tych wysokościach (k. 68), Sąd również uwzględnił je w podanych przez pozwaną wysokościach.

Sąd Rejonowy odniósł się do stanowiska pozwanej, w którym podała, że nie wszystkie pieniądze otrzymywane za pośrednictwem przekazów zaliczyła na poczet alimentów. Chodzi o kwoty 4500 USD i 1200 USD, z których 1200 USD przekazała na czesne córki, zaś kwotę 650 USD przeznaczyła na zakup biletu dla syna na wyjazd do USA. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie powaliła na ustalenie, że dokonywane wpłaty wolą obu stron miały być zaliczone na inny cel aniżeli alimenty. Powód wyraźnie we wskazanych przekazach określił tytuły dokonywanych wpłat. Zadysonowanie przez pozwaną wyżej wymienionymi kwotami w inny sposób, należy potraktować jako jej samodzielną decyzję. Samo złożenie przez córkę oświadczenia o sposobie zadysonowania otrzymanymi środkami, nie potwierdza okoliczności podawanej przez pozwaną. Pozwana jako matka mogła zdecydować o przekazaniu środków przez nią otrzymanych na studia córki, niekoniecznie w ustaleniu z powodem, albowiem wskazana kwota pozostawała w jej dyspozycji. Te same argumenty podnieść należy w kwestii kwoty przekazanej na bilet do USA dla syna.

Sąd Rejonowy nie dał wiary przedłożonemu przez powoda oświadczeniu M. B. z 13 maja 2006 r. (k. 9) o pośredniczeniu w comiesięcznym przekazywaniu kwot stanowiących alimenty na rzecz D. B. od chwili ich zasądzenia. Przedstawiony dokument w świetle zgromadzonych dowodów jest niewiarygodny. Wskazać należy, że strony w swoich relacjach zachowywały „ograniczone” zaufanie, co wiązało się z kwitowaniem podpisami wzajemnych rozliczeń finansowych (jak na k. 9v.), a brak jest podpisu A. B. na wymienionym dokumencie. Pozwana natomiast nie potwierdziła okoliczności wskazanej w oświadczeniu i podała, że otrzymała od córki kwoty po 500 USD dwukrotnie, po jej powrocie ze S., ale dotyczyły one lat 2001 i 2002 i za każdym razem kwitowała je podpisem.

Wpłaty dokonywane na rzecz D. B. po ustaniu obowiązku alimentacyjnego wobec A. B. nie były uwzględniane w przedmiotowych rozliczeniach, albowiem wytoczone powództwo dotyczyło pozbawienia wykonalności w zakresie dotyczącym wyłącznie A. B.. Wpłaty dokonywane na poczet alimentów na syna zostały uwzględnione w zakresie w jakim konieczne było ustalenie wysokości zobowiązań wobec pozwanej, do której rąk - jednocześnie we wskazanym okresie - wypłacane były alimenty na rzecz D. B..

Okoliczność terminu wypłaty przekazywanych pieniędzy i przeliczenia ich na złotówki nie była sporna między stronami. Sąd uwzględnił średni kurs dolara amerykańskiego ogłaszany przez NBP w dniach dokonanych przekazów, sporządzanych oświadczeń o przyjęciu należności. Zaś okoliczność, iż A. B. otrzymała przekazem kwotę 4000 zł, a

jej syn 7500 zł, Sąd uznał za przyznaną - kwoty te pozwana wskazywała jako otrzymane, a strona przeciwna ich nie kwestionowała.

Jeżeli zaś chodzi o zaliczenie dokonywanych wpłat, Sąd miał przede wszystkim na uwadze treść art. 451 kc, który stanowi, że dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. W braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego (§ 3).

Powód w większości dokonanych wpłat nie wskazywał na poczet kogo i za jaki okres uiszcza alimenty. Pozwana jako wierzyciel, mogła zatem zarachować dokonywane wpłaty, zgodnie z wyżej wymienionym przepisem. Tak też czyniła, co jednoznacznie wynika z przedłożonych przez nią zestawień. W pierwszej kolejności zaliczała ona wpłatę na rzecz należności ubocznych, tj. odsetek narosłych od zobowiązań, później na rzecz zaległych należności na rzecz syna, a dopiero w ostatniej kolejności dokonywała zaliczeń na swoją rzecz. Taka też była jej wola. Jednakże w pewnych sytuacjach powód wskazywał na co konkretnie uiszcza należności i w takiej sytuacji wpłacona kwota musiała być zaliczona na wskazany cel, choć wierzyciel miał prawo do zaliczenia na zaległe należności uboczne związane z tym długiem.

W okolicznościach niniejszej sprawy, z uwagi na stanowiska stron, koniecznym było dokonanie szczegółowych wyliczeń dokonanych przez powoda wpłat i sposobu ich zaliczenia na zasądzone alimenty. W ocenie Sądu, do dokonania tych rozliczeń nie była wymagana wiedza specjalna, albowiem czynności zmierzające do ustalenia zakresu spełnienia obowiązku alimentacyjnego sprowadzały się do wyliczenia należnych odsetek i właściwego zarachowania dokonanych wpłat. Swoje wyliczenia Sąd zamieścił w tabelce uznając, iż taki sposób ujawnienia dokonanego sposobu rozliczenia będzie najbardziej czytelny. Ponadto poniżej dokonane zostanie jej omówienie.

W tytułach wykonawczych zastrzeżone były odsetki ustawowe w przypadku nieterminowych wpłat. Wskazana w wyroku z 25 czerwca 2003 r. przez Sąd Rejonowy w Białymstoku ich wysokość odpowiadała wysokości odsetek ustawowych na dzień wyrokowania. Wysokość odsetek ustawowych ustalona była przez kolejne rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych z dni: 30 stycznia 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 14 poz. 137), 18 września 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 166 poz. 1613), 04 stycznia 2005 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 3 poz. 16), 13 października 2005 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 201 poz.1662) i od 18 marca 2003 r. do 04 września 2006 r. w poszczególnych okresach w skali roku wynosiła: od 18 marca 2003 r. do 24 września 2003 r. – 13% , od 25 września 2003 r. do 09 stycznia 2005 r. – 12,25 %, od 10 stycznia 2005 r. do 14 października 2005 r. – 13,5 % i od 15 października 2005 r. do 03 sierpnia 2007 r. – 11,5 %. Sąd zastosował wskazane wyżej skale odsetek w przypadkach nieterminowego regulowania zobowiązań przez powoda.

Pierwsza wpłata z 06 grudnia 2003 r. opiewała na kwotę 4582,32 zł (1200 USD). Dłużnik w tytule przelewu wskazał, że uiszczona ona została na poczet alimentów. Zaliczenie w pierwszej kolejności nastąpiło na poczet odsetek (203,81 zł i 203,81 zł), pozostałą kwotę zaliczono na poczet wymagalnych alimentów na rzecz D. B.za okres od 18 marca 2003 r. do 10 listopada 2003 r. – z tym, że kwota alimentów za listopad 2003 r. nie została w całości pokryta – do zapłaty pozostało 34,98 zł. Kolejną wpłatę, dokonaną 18 stycznia 2004 r. zaliczono w ten sam sposób. Po jej dokonaniu pozostała nadpłata w kwocie 10852,58 zł, którą zaliczono na poczet alimentów do dnia 10 grudnia 2004 r. w przypadku syna w całości, natomiast w przypadku A. B.do zapłaty z tytułu alimentów za grudzień 2004 r. pozostała kwota 147,42 zł. Wpłata dokonana 31 stycznia 2005 r. w kwocie 6240 zł (2000 USD), zgodnie z tytułem wpłaty, została w całości zaliczona na poczet alimentów należnych D. B., tj. za okres od stycznia 2005 r. do sierpnia 2005 r. – z tym, że za sierpień pozostało do zapłaty 110 zł. Wyrokiem z 08 listopada 2005 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie podwyższył z dniem 09 lutego 2005 r. wysokość alimentów, dlatego też Sąd wyliczył proporcjonalnie należne świadczenie za ten okres. Wpłatę dokonaną 24 lutego 2006 r. (3180,70 zł) zaliczono w pierwszej kolejności na wszystkie dotychczasowe odsetki (z tytułu zaległości na rzecz syna i byłej żony), a następnie na poczet alimentów na rzecz D.za okres częściowo od sierpnia 2005 r. do listopada 2005 r. do kwoty 340,91 zł. Na dzień 24 lutego 2006 r.

do zapłaty pozostała kwota 10961,71 zł z tytułu alimentów na rzecz A. B. i 3059,09 zł – na rzecz syna. Kolejna wpłata z 01 sierpnia 2006 r. na kwotę 4014,53 zł (1300 USD) dokonana została ze wskazaniem, jakiego okresu alimentów dotyczy, tj. za 2006 r. Zatem w pierwszej kolejności zaliczono ją na odsetki za 2006 r. (195,50 zł i 184,01 zł) i na rzecz alimentów na D. B. za 2006 r. do wysokości 3635,02 zł za okres od stycznia 2006 r. do maja 2006 r. do kwoty 235,02 zł. Wpłata z 03 sierpnia 2007 r. wskazywała jakie kwoty na którą rzecz zostały uiszczone. Kwotę 7500 zł wpłaconą na rzecz i do rąk pełnoletniego już D. B. w pierwszej kolejności zaliczono na odsetki należne za 2005 r., w dalszej części na rzecz zaległych mu alimentów. Alimenty na rzecz syna, w ocenie Sądu, za ten okres zostały uiszczone, pozostała nadpłata – która ze względów, o których była już mowa, tj. dalszego istnienia obowiązku alimentacyjnego, nie została zaliczona na poczet należności przypadających byłej żonie. Obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej wygasł 04 września 2006 r., zatem za ten miesiąc kwota alimentów została proporcjonalnie wyliczona na kwotę 106,66 zł, natomiast w stosunku do syna obowiązek alimentacyjny istniał dalej, dlatego za wrzesień 2006 r. do rozliczeń przyjęto pełną kwotę przypadającą D. B. w kwocie 850 zł. Wpłata dokonana 03 sierpnia 2007 r. na rzecz A. B. w kwocie 4000 zł została zaliczona w pierwszej kolejności na odsetki za 2005 r. wyliczone do dnia wpłaty, w pozostałej wysokości na poczet zaległości z tytułu alimentów. Pozostała do zapłaty kwota 12340,30 zł na rzecz A. B. dotyczy alimentów za następujące okresy: od maja 2005 r. w części, tj. co do kwoty 233,64 zł do grudnia 2005 r. (5833,64 zł), od stycznia do lipca 2006 r. (5600 zł), za sierpień 2006 r. (800 zł) i za wrzesień 2006 r. (106,66 zł). Odsetki od poszczególnych kwot należą się od dat wskazanych w wyroku, albowiem do tych dat kwoty należne tytułem odsetek były uiszczone i zaliczane pierwszej kolejności na ich rzecz, zgodnie z wolą wierzycielki oraz art. 451 kc.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż powód nie wywiązał się w całości z ciążącego na nim względem byłej żony obowiązku alimentacyjnego. Dlatego jego powództwo nie mogło być uwzględnione w żądanym zakresie. Sąd pozbawił, na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 kpc, wskazany w punkcie I wyroku tytuł wykonawczy wykonalności w całości w zakresie dotyczącym A. B., natomiast drugi tytuł wykonawczy pozbawił wykonalności, również w zakresie dotyczącym A. B., jedynie w części, tj. ponad kwotę wskazaną w punkcie II wyroku oraz ponad ustawowe odsetki szczegółowo tam wymienione.

Sąd Rejonowy popełnił omyłkę, dostrzeżoną na etapie sporządzania uzasadnienia, która nie kwalifikowała się na ewentualne sprostowanie wyroku, a dotyczyła poczynionego na etapie przygotowywania rozstrzygnięcia założenia, które w efekcie miało wpływ na merytoryczną treść wyroku. Omyłka dotyczyła daty, a w zasadzie roku wpłaty kwot 4000 zł i 7500 zł - winno być 03 sierpień 2007 r., a wskazano 03 sierpień 2006 r. Popełniona omyłka, miała wpływ na dokonane rozliczenia, które przy prawidłowym wyliczeniu winny wyglądać następująco (naniesione zmiany zostały podkreślone i wytłuszczone):

Należność D. B.	Należność A. B.	Data wymagalności	Data wpłaty	Odsetki D. B.	Odsetki A. B.	
209,68	209,68	18.03.2003	06.12.2003	19,33	19,33	
500	500	10.04.2003	06.12.2003	41,99	41,99	
500	500	10.05.2003	06.12.2003	36,65	36,65	
500	500	10.06.2003	06.12.2003	31,13	31,13	
500	500	10.07.2003	06.12.2003	25,78	25,78	

500	500	10.08.2003	06.12.2003	20,26	20,26	
500	500	10.09.2003	06.12.2003	14,74	14,74	
500	500	10.10.2003	06.12.2003	9,57	9,57	
500	500	10.11.2003	06.12.2003	4,36	4,36	
WPLATA 1200 USD x 3,8186= 4582,32 zł W DNIU 06.12.2003						
Suma 4209,68	Suma 4209,68			Suma 203,81	Suma 203,81	
- 4174,70		Zaliczenie wplaty	- 203,81	- 203,81		
34,98	4209,68	Pozostało do zapłaty na dzień 06.12.2003 r.	0	0		
34,98	4209,68	06.12.2003	18.01.2004	0,50	60,75	
500	500	10.12.2003	18.01.2004	6,54	6,54	
500	500	10.01.2004	18.01.2004	1,34	1,34	
WPLATA 4500 USD x 3,8165= 17174,25 zł W DNIU 18.01.2004						
Suma	Suma			Suma	Suma	

1034,98	5209,68			8,38	68,63	
- 1034,98	- 5209,68	Zaliczenie wpłaty	-8,38	-68,63		
0	0	Na dzień 18.01.2004 nadpłata w kwocie 10852,58 zł	0	0		
500	500	10.02.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.03.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.04.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.05.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.06.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.07.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.08.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.09.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.10.2004	18.01.2004	0	0	
500	500	10.11.2004	18.01.2004	0	0	
500	352,58	10.12.2004	18.01.2004	0	0	
	Na rzecz D. B.	Na rzecz A. B.				
-	147,42	10.12.2004	-	24.02.2006	0	22,82

Suma pozostała do zapłaty	Suma pozostała do zapłaty			Suma	Suma		
0	147,42			0	22,82		
<p>WPLATA 2000 USD x 3,1200 = 6240,00 zł W DNIU 31.01.2005 ze wskazaniem, że jest to na poczet alimentów na rzecz D. za rok 2005</p>							
		Zaliczenie wpłaty zgodnie ze wskazaniem D. alimenty za 2005 r.					
500	500	10.01.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	72,18	
142,86	142,86	10.02.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	18,99	
607,14	571,43	10.02.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	75,94	
850	800	10.03.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	98,02	
850	800	10.04.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	88,85	
850	800	10.05.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	79,97	
850	800	10.06.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	70,80	

850	800	10.07.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	61,93	
740	800	10.08.2005	31.01.2005	24.02.2006	0	52,75	
110	-	10.08.2005	24.02.2006	24.02.2006	7,25	-	
850	800	10.09.2005	24.02.2006	24.02.2006	46,31	43,58	
850	800	10.10.2005	24.02.2006	24.02.2006	36,88	34,70	
850	800	10.11.2005	24.02.2006	24.02.2006	28,39	26,72	
850	800	10.12.2005	24.02.2006	24.02.2006	20,35	19,16	
850	800	10.01.2006	24.02.2006	24.02.2006	12,05	11,34	
850	800	10.02.2006	24.02.2006	24.02.2006	3,75	3,53	
WPLATA 1000 USD x 3,1807= 3180,70 zł W DNIU 24.02.2006							
Suma pozostała do zapłaty 5210	Suma pozostała do zapłaty 10814,29 + 147,42 = 10961,71			Suma 154,98	Suma 758,46		
-2150,91	0	Zaliczenie wpłaty w pierwszej kolejności na odsetki wyliczone do dnia 24.02.2006	- 154,98	-22,82 -758,46			

3059,09	10961,71	Suma pozostała do zapłaty po wpłacie z 24.02.2006	0	0			
W tym kwota 1700 stanowiąca alimenty za I i II 2006	W tym kwota 1600 stanowiąca alimenty za I i II 2006	24.02.2006	01.08.2006	01.08.2006	84,63	79,65	
Oraz kwota 1359,09	Oraz kwota 9361,71	24.02.2006	03.08.2006 03.08.2007	03.08.2006 03.08.2007	68,51 224,81	471,93 1548,53	
850	800	10.03.2006	01.08.2006	01.08.2006	38,56	36,30	
850	800	10.04.2006	01.08.2006	01.08.2006	30,26	28,48	
850	800	10.05.2006	01.08.2006	01.08.2006	22,23	20,92	
850	800	10.06.2006	01.08.2006	01.08.2006	13,93	13,11	
850	800	10.07.2006	01.08.2006	01.08.2006	5,89	5,55	
850	800	10.08.2006	03.08.2006 03.08.2007	Brak wpłaty	0 95,88	Do dnia zapłaty	
850	106,66	D. B. w.	A. B. w.	03.08.2006 03.08.2007	Brak wpłaty	0 87,57	Do dnia zapłaty
10.09.2006	04.09.2006						
WPLATA 1300 USD x 3,0881= 4014,53 zł W DNIU 01.08.2006							

ze wskazaniem, że są to alimenty za 2006						
Suma za 2006 r. 7650	Suma za 2006 r. 6506,66					
- 3635,02 - 3626,71	0	Zaliczenie wpłaty w pierwszej kolejności na odsetki od alimentów płatnych w 2006 r. a w dalszej na alimenty na rzecz D. B.za 2006 r.	-195,50 - 203,81	-184,01		
4014,98 4023,29	6506,66	Pozostało do zapłaty za 2006	0	0		
4014,98+ 1359,09 = 5374,07 4023,29+ 1359,09 = 5382,38	6506,66+ 9361,71 = 15868,37	Suma pozostała do zapłaty	68,51 224,81	471,93 1548,53		
WPLATA dokonana 03.08.2006, 4000 dla A. B., 7500 dla D. B.						

WPLATA dokonana 03.08.2007, 4000 dla A. B., 7500 dla D. B.					
- 7431,49	- 3528,07	Zaliczenie wpłaty na odsetki od alimentów oraz na alimenty	-68,51	-471,93	
- 7275,49	- 2451,47		- 224,81	- 1548,53	
Nadpłata	Niedopłata				
2057,42	- 12340,30				
1893,11	- 13416,69				

Kwota alimentów niezapłaconych na rzecz A. B. 12340,30 13416,69	Dzień do którego odsetki są opłacone od kwot wymienionych w kolumnie 1
5833,64 6910,03	03.08.2006 03.08.2007
5600	01.08.2006
800	10.08.2006
106,66	04.09.2006

Podkreślenia wymaga, że popełniona omyłka nie wpłynęła na prawidłowość rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I wyroku.

Uwzględniając powództwo jedynie w części Sąd Rejonowy w punkcie III wyroku oddalił je w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z art. 100 kpc, wedle którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd uwzględnił żądanie jedynie w części, dlatego zasadnym było wzajemne zniesienie kosztów procesu pomiędzy stronami.

W punkcie V wyroku, Sąd Rejonowy przyznał adw. T. T., koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które wedle art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, ze zm.) ponosi Skarb Państwa. Ich wysokość została ustalona zgodnie z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r. Nr 461).

Powyższy wyrok w części oddalającej powództwo **zaskarżył apelacją powód W. B.** Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia: błąd w ustaleniach faktycznych oraz naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez w części dowolną, nie zaś swobodną ocenę zebranych w sprawie dowodów, to jest pisemnego oświadczenia córki stron M. B., które Sąd meriti uznał za niewiarygodne z uwagi na przyjętą zdaniem Sądu praktykę kwitowania odbioru wszelkich pieniędzy wynikającą z praktykowanego przez strony ograniczonego zaufania, w związku z czym, w sytuacji gdy pozwana nie pokwitowała odbioru kwot wymienionych w oświadczeniu i nie uznała otrzymania kwot wymienionych w tym oświadczeniu brak było podstaw do przyjęcia merytorycznej prawdziwości treści tego oświadczenia, podczas gdy pozwana składała szereg innych depozycji dotyczących należności alimentacyjnych, a zwłaszcza przeznaczenia kwot przekazywanych przez powoda i w tej części Sąd pierwszej instancji zasadnie odmówił wiarygodności tych stwierdzeń pozwanej, stąd też brak było podstaw do kwestionowania wiarygodności oświadczenia córki stron w sytuacji, gdy żaden z zebranych w sprawie dowodów nie wskazywał by mogła mieć ona interes w sporządzeniu nieprawdziwego oświadczenia,

2) naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, to jest art. 278 §1 kpc i art. 328 § 1 kpc poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wielkości kwot przekazanych w walucie obcej przez powoda na rzecz pozwanej celem realizacji należności alimentacyjnych zasądzonych w złotych i dokonanie tego rozliczenia bezpośrednio przez Sąd pierwszej instancji, jak również przetworzenie tych wyliczeń w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w formie niekomunikatywnej i nie pozwalającej na weryfikację tych wyliczeń.

Wskazując na powyższe podstawy powód wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W **uzasadnieniu apelacji** powód W. B. podniósł, że nie można zaaprobować stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że cech wiarygodności pozbawione jest oświadczenie córki stron M. B., złożone na piśmie w dniu 13 maja 2006 r. Przeprowadzone w sprawie dowody nie wskazywały, by M. B. była negatywnie usposobiona do którejkolwiek ze stron, bądź by miała jakikolwiek interes w fałszywym, a korzystnym dla kogokolwiek przedstawianiu okoliczności sprawy, tym bardziej, iż jako dorosła osoba, składając tego rodzaju oświadczenie musiała być świadoma, że oświadczenie to może być wykorzystane również w postępowaniu sądowym, zważywszy, że niewątpliwie wiedziała o toczących się uprzednio między stronami sprawach sądowych. Fakt, iż strony zachowywały wobec siebie „ograniczone” zaufanie, nie wskazuje wcale, że tego rodzaju tylko ograniczone zaufanie miały również do wspólnej dorosłej córki. Powód jedynie z czysto uczuciowych względów nie chciał angażować córki w żądanie od jej matki pokwitowania wypłaconych pieniędzy. Z trudnych do odtworzenia w oparciu o uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia względów Sąd pierwszej instancji w powyższym zakresie dał wiarę depozycjom pozwanej, której w pełni zasadnie nie uwierzył zarówno co do rzekomego innego niż alimenty przeznaczenia części przekazanych przez powoda pieniędzy, jak czasokresu, w którym powód zobowiązany był do alimentacji pozwanej.

Zdaniem skarżącego niewątpliwie proste obliczenia polegające na dokonywaniu podstawowych działań algebraicznych nie wymagają wiadomości specjalnych, stąd też w tym zakresie Sąd nie musi korzystać z opinii biegłego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie III CSK 32/10 LEX 1110993), tym nie mniej w niniejszej sprawie nie chodziło li tylko o proste zadania arytmetyczne, czego wyrazem są tabele zawarte w tekście uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Sąd meriti dokonał co prawda drobiazgowych wyliczeń zamieszczonych w tabelach, jednakże tabele te nie zawierają jakiegokolwiek odniesienia zarówno do zebranego w sprawie materiału

dowodowego, a zwłaszcza różnych dokumentów dotyczących wpłaty, bądź przelewu środków płatniczych, jak też nie wskazują podstaw przeliczenia zagranicznych środków płatniczych na złote. Konieczność posiadania wiadomości specjalnych dotyczy nie tylko samej możliwości dokonania wyliczeń, lecz również ich odniesienia, a właściwie wywiedzenia z zebranych w sprawie dowodów, jak też i odpowiedniego zaprezentowania wyników tych obliczeń w sposób komunikatywny nie tylko dla autora wyliczeń, lecz również i dla stron procesowych. Zawarte w uzasadnieniu wyroku tabele kryterium tego nie spełniają i nie pozwalają na weryfikację prawidłowości dokonanych wyliczeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił wszystkie istotne w sprawie okoliczności faktyczne, zgodnie z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. Sąd Okręgowy w pełni ustalenia te podziela. Także wnioski wynikające z tych ustaleń nie budzą wątpliwości i jako takie zasługują na akceptację. Co prawda Sąd Rejonowy nie uniknął pewnych błędów matematycznych przy dokonywaniu niektórych wyliczeń, jednakże błędy te nie mogły stanowić podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku. Jak trafnie przyjął Sąd Rejonowy okres alimentowania pozwanej A. B. przez powoda W. B. rozpoczął się w dniu 18 marca 2003 r., zgodnie z treścią wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie V RC 154/03, którym wysokość alimentów ustalona została na kwotę po 500 zł miesięcznie. Uwzględniając okoliczność, że miesiąc marzec ma 31 dni, prawidłowo wyliczona kwota alimentów za okres od 18 do 31 marca powinna wynieść 225,81 zł, a nie jak błędnie przyjęto 209,68 zł. Różnica w wyliczeniu tej kwoty, niewątpliwie wpływająca także na dalsze wyliczenia dotyczące zarówno kwot należności głównych jak i ubocznych, działa wyłącznie na korzyść powoda, w związku z czym, przy apelacji wniesionej wyłącznie przez powoda nie mogła, w myśl przepisu art. 384 kpc, doprowadzić do zamiany zaskarżonego wyroku na jego niekorzyść. Podobnie ma się rzecz z błędem dostrzeżonym przez Sąd Rejonowy na etapie sporządzania uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Błąd ten wynikał z przyjęcia, że wpłaty kwot 4000 zł i 7500 zł powód dokonał w dniu 03 sierpnia 2006 r., choć faktycznie wpłat tych dokonano rok później, to jest w dniu 03 sierpnia 2007 r. Błąd ten doprowadził do nieprawidłowego wyliczenia kwoty 12340,30 zł, aż o 1076,39 zł niższej od prawidłowej kwoty 13416,69 zł, jednakże popełniony został na korzyść powoda i z przyczyn omówionych wyżej, przy braku apelacji pozwanej, nie mógł doprowadzić do zamiany zaskarżonego wyroku na niekorzyść powoda. Kolejny popełniony przez Sąd Rejonowy błąd matematyczny dotyczy końcowej daty obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej, który zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 10 listopada 2009 r. w sprawie V RC 670/06, wygasł z dniem 04 września 2006 r. Oznacza to, że powód powinien zapłacić alimenty tylko za 3 dni września 2006 r., tymczasem Sąd Rejonowy wyliczył alimenty za 4 dni tego miesiąca. Błąd ten doprowadził do naliczenia powodowi alimentów za omawiany miesiąc w kwocie 106,66 zł, zamiast w prawidłowej kwocie 80 zł. Niewątpliwie błąd ten został popełniony na niekorzyść powoda, jednakże nie został przez powoda podniesiony w apelacji. W związku z tym, biorąc pod uwagę treść art. 378 § 1 kpc mówiącego o zasadzie rozpoznawania sprawy przez sąd drugiej instancji w granicach apelacji, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy słusznie nie dał wiary przedłożonemu przez powoda oświadczeniu córki stron M. B. z dnia 13 maja 2006 r. o pośredniczeniu w comiesięcznym przekazywaniu kwot stanowiących alimenty na rzecz D. B. od chwili ich zasądzenia. Pozwana nie potwierdziła bowiem okoliczności wskazanej w tym oświadczeniu, nie złożyła też podpisu na tym oświadczeniu, a próba wyjaśnienia istniejących w tym zakresie wątpliwości poprzez przesłuchanie M. B. w charakterze świadka w toku postępowania przed Sądem Okręgowym, zakończyła się odmową składania zeznań przez M. B.. W tej sytuacji przedstawiony przez powoda dokument, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, należało uznać za niewiarygodny. Podkreślenia w tym miejscu wymaga również okoliczność, że wpłacenie należnych D. B. alimentów do rąk jego siostry M. B. jest niezgodne z treścią tytułu wykonawczego, z którego wynika, że alimenty płatne są do rąk pozwanej A. B., a nie do rąk córki stron M. B..

Podniesiony przez powoda w apelacji zarzut naruszenia prawa procesowego poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wielkości kwot przekazanych w walucie obcej przez powoda na rzecz pozwanej celem realizacji należności alimentacyjnych zasądzonych w złotych i dokonanie tego rozliczenia bezpośrednio przez Sąd pierwszej instancji, nie jest zasadny. Okoliczności dotyczące terminu wypłaty przekazywanych pieniędzy i przeliczenia ich na złotówki nie były między stronami sporne. Sąd Rejonowy, zgodnie z treścią art. 358

§ 2 kc, uwzględnił średni kurs dolara amerykańskiego ogłaszany przez NBP w dniach dokonanych przekazów i sporządzanych oświadczeń o przyjęciu należności. W sposób szczegółowy dokonał wyliczeń kwot należności głównych i należności ubocznych, prawidłowo stosując zmieniającą się w spornym okresie stopę odsetek ustawowych. W myśl przepisu art. 451 kc, zgodnie ze wskazaniem pozwanej, dokonywane przez powoda wpłaty zaliczał w pierwszej kolejności na rzecz narosłych odsetek, a dopiero w drugiej kolejności na należności główne. Co prawda dokonane przez Sąd Rejonowy w formie tabel wyliczenie końcowych kwot może początkowo rodzić pewne trudności z weryfikacją tych wyliczeń, lecz analiza wskazanych tam kwot, przy zastosowaniu omówionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasad zaliczania dokonywanych przez powoda wpłat na poczet jego zadłużenia alimentacyjnego, nie pozostawia wątpliwości, że do przeprowadzenia tych wyliczeń nie była potrzebna wiedza fachowa. Podjęte przez Sąd Rejonowy w tym kierunku czynności zmierzające do ustalenia zakresu spełnienia obowiązku alimentacyjnego przez powoda, sprowadzały bowiem się jedynie do wyliczenia należnych odsetek i właściwego zarachowania dokonanych wpłat.

Z uwagi na powyższe, na podstawie przepisu art. 385 kpc, apelację jako bezzasadną należało oddalić.

O wynagrodzeniu pełnomocnika adw. T. T. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej A. B. z urzędu, orzeczono na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. Nr 461).